

INTERVENCIÓ LOGOPÈDICA EN EL DESENVOLUPAMENT I ELS TRASTORNS DEL LLENGUATGE: INTEGRACIÓ ESCOLAR I SOCIAL 23880

Modificat: juliol-2005

Àrees de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic i Psicologia Evolutiva
Departaments de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social i de Psicologia de l'Educació

Professores: Àngels Mies i Neus Colomer (Teoria i Pràctiques i Docència Tutoritzada)

OBJECTIUS

Aquesta assignatura pretén introduir l'alumne en l'aprenentatge de les principals estratègies per a l'assessorament en la integració familiar, escolar, social i laboral de les persones que pateixen trastorns del llenguatge

Planteja els següents objectius fonamentals:

1-Identificar les necessitats comunicatives dels diferents trastorns del llenguatge, que es troben en el si de la integració familiar, escolar, social i laboral de persones afectades per un trastorn del llenguatge.

2-Conèixer diferents estratègies d'intervenció per a optimitzar el procés d'integració.

3-Analitzar l'actuació i funció del/la logopeda en els diferents àmbits d'actuació pel que fa a l'assessorament i la intervenció en el llenguatge

L'assignatura s'orienta a partir d'uns coneixements previs de l'alumnat ja impartits en d'altres assignatures, en les quals s'han descrit els diferents trastorns i se n'han donat les bases pel diagnòstic, l'avaluació i la intervenció.

TEMARI

BLOC A: L'atenció a la família amb infants amb trastorns del llenguatge

1. Les etapes d'assumpció del dèficit
2. Els programes d'assessorament familiar

BLOC B: La integració escolar

- 1.Itinerari d'escolarització
- 2.Característiques de l'escola integradora
- 3.Les adaptacions curriculars individualitzades
- 4.Les activitats col.lectives a l'aula

BLOC C: La integració de la persona adulta

1. Conceptes bàsics
2. Marc teòric de la intervenció

BLOC D: Anàlisi i orientació en les famílies d'adults amb trastorns del llenguatge

1. Diferenciació i tipificació de les diferents famílies. Relacions psicosocials i de comunicació.
2. Estratègies i recursos de comunicació dins la família.

BLOC E: La integració social. Estratègies facilitadores per afavorir la comunicació

1. Activitats i recursos afavoridors de la integració social.
2. Estratègies i alternatives comunicatives dins els col·lectius socials.

BLOC F: La integració laboral. La funció dels/les logopedes en la inserció laboral

1. La integració laboral. Opcions i sortides laborals de les persones malaltes.
2. Professionals que intervenen en el món laboral i relacions amb el/la logopeda.
3. Estratègies i alternatives comunicatives dins els col·lectius laborals.

ESTIMACIÓ HORES

El temps aproximat de treball personal de l'estudiant per preparar la part teòrica és de 30 hores.

PRÀCTIQUES

Les pràctiques tenen com a objectiu principal :

1. L'aplicació, aprofundiment i ús de les diferents estratègies d'intervenció exposades a teoria.
2. El coneixement de les possibles intervencions que el/ la logopeda pot realitzar en els diferents àmbits que es tracten a la teoria.

CONTINGUTS DE LES PRÀCTIQUES

Els continguts es basaran en:

1. L'assessorament familiar i escolar en infants amb trastorns del llenguatge.
2. Intervenció logopèdica en la integració familiar i social d'adults amb trastorns del llenguatge innats i perinatals i adquirits.
3. Intervenció logopèdica en l'àmbit laboral i en les optimitzacions professionals.

METODOLOGIA DE LES PRÀCTIQUES

1. Anàlisi de materials

2. Programació d'intervencions en l'àmbit d' integració escolar, familiar, social i laboral a partir de casos concrets.

ESTIMACIÓ HORES

El temps aproximat de treball en els estudiants per a la part pràctica és de 18 hores.

DOCÈNCIA TUTORITZADA

Té com a objectiu bàsic l'anàlisi d'aspectes relacionats amb l'assignatura que no quedin reflectits en els continguts bàsics.

La metodologia consistirà fonamentalment en donar eines d'anàlisi i aprofundiment sobre els temes que professors i alumnes acordin.

El criteri avaluatiu es basarà en la valoració de les aportacions que l'alumne realitzi a les sessions de discussió que mostrin el seu aprofitament de l'assignatura. Aquesta valoració podrà influir com a element qualitatiu de ponderació respecte a l'avaluació final de l'assignatura, sempre i quan aquesta estigui aprovada i es compleixin les condicions especificades el primer dia de classe.

La dedicació horària no superarà les 15 hores, de les quals algunes seran presencials i d'altres les emprarà l'alumnat per a analitzar el material lliurat a classe o bé per cercar informació complementària.

AVALUACIÓ

Els continguts teòrics i pràctics s'avaluaran, a partir d'un examen d'elecció múltiple. La valoració global de l'assignatura, provindrà del 50% de la nota teòrica i el 50% de les pràctiques, sempre i quan ambdúes parts estiguin aprovades.

Per a la convocatòria de setembre es guardarà la nota que quedi aprovada.

Com a proposta optativa per a millorar nota la nota de pràctiques s'ofereix la possibilitat de presentar un treball a escollir d'entre els diversos models treballats a classe, previ acord amb la professora, que implicarà la presentació d'un document audiovisual sobre el cas treballat.

Aquest treball ponderarà l'avaluació final, sempre i quan l'assignatura estigui aprovada.

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ RECOMANADES

Facultat de Ciències de l'Educació

22018 Aspectes didàctics i Organitzatius per a l'Educació en la Diversitat

22194 Integració Educativa i Sociolaboral.

BIBLIOGRAFIA

Acosta, V.(1999) ***Dificultades del lenguaje en ambientes educativos***. Masson

**Llibre de consulta bàsic, planteja una visió àmplia i profunda sobre el retard i el trastorn específic del llenguatge i de les seves repercussions socioeducatives. Proposa models d'actuació en els àmbits educatius, tant en el marc escolar com familiar.*

Generalitat de Catalunya (2003) ***L'ús del llenguatge a l'escola Propostes d'intervenció per a l'alumnat amb dificultats de comunicació i llenguatge***. Departament d'Ensenyament. Servei de Difusió i Publicacions. Barcelona

**Document que analitza el treball logopèdic a l'escola i ofereix un ampli ventall de programes d'intervenció en la comunicació, emfasitzant l'estimulació global del llenguatge a l'aula o en petit grup i l'estimulació més específica per al desenvolupament fonològic.*

Gradillas, V. (1998) ***La familia del enfermo mental***. Barcelona. Díaz de Santos

**Aquest llibre ens ajudarà a aprofundir en el coneixement de les famílies amb un membre afectat per trastorns mentals i per tant en com es veu afectada la seva comunicació.*

Juárez, A. i Monfort, M. (1989) ***Estimulación del lenguaje oral. Un modelo interactivo para niños con dificultades***. Ed. Santillana

**Llibre de consulta sobre programes d'intervenció per al desenvolupament del llenguatge en diferents àmbits que, atès enfoc pedagògic, ofereix orientacions pràctiques especialment pel que fa a l'aplicació a l'aula.*

Klein, J. (2000) ***Ayudar a las personas con discapacidad a vivir en un hogar propio*** FCSD,200

**En aquest llibre podem veure estratègies per a millorar l'autonomia personal del malalt.*

Mace,N. & Rabins,P (1995) ***El día de 36 horas*** Editorial Eumo

**Aquest llibre en dona la visió d'una persona que conviu i cuida un malalt d'Alzheimer i les seves dificultats.*

Marchesi, A., Coll, C. i Palacios, J. (1995) ***Desarrollo psicológico y educación***. Vol. III Necesidades educativas especiales y aprendizaje escolar. Alianza Psicología. Madrid

**En aquest llibre hi ha alguns capítols interessants dedicats a analitzar els problemes de llenguatge a l'escola (Cap.6) amb diverses propostes d'intervenció al respecte. També és útil per l'assignatura una darrera part dedicada als recursos del sistema educatiu i la integració escolar.*

Pallisera Díaz, M. (1996) ***Transición a la edad adulta y vida activa de las personas con discapacidad psíquica***. Barcelona: EUB.

**Podem aprendre les dificultats en que es troben els discapacitats psíquics en el procés de passar de la infantesa a l'edat adulta.*

Puyuelo, M.; Rondal, J.A. i altres (2003) **Manual de desarrollo y alteraciones del lenguaje**
Ed. Masson

**Manual que analitza les alteracions del llenguatge des de l'infantesa fins l'adulthood*

Sacks, O. (1998) ***El hombre que confundió a su mujer por un sombrero*** Muchnyk, editores S.A.

** Aquest llibre, escrit per un neuròleg, ens descriu diferents trastorns neurològics que afecten el llenguatge i el comportament i, per tant, com afecta la vida d'aquest malalt, en la seva comunicació i relacions interpersonals a nivell familiar, social i laboral.*

Sanchez, M. (1999) ***Aprenent i ensenyant a parlar*** Pagès editors

**Ofereix diverses pautes d'observació d'alumnat amb dificultats de llenguatge, amb dedicació àmplia en l'anàlisi de les funcions de la comunicació i a la gestió de la comunicació i la conversa en el context escolar.*

Al llarg del curs es lliurarà bibliografia específica per a cada tema.